

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

ORDIN

19.09.2023 nr. 1175

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și de desfășurare a evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a studiilor superioare integrate

În temeiul art. 88, 89, 91, 93, 121 din Codul educației nr. 152/2014 (Monitorul Oficial, 2014, Nr. 319-324, art. Nr. 634), cu modificările ulterioare (Legea nr. 257/2023, Monitorul Oficial, 2023, Nr. 335-337, art. 592), în vederea modernizării învățământului superior în condițiile autonomiei universitare și a responsabilității publice, Ministrul Educației și Cercetării emite următorul

ORDIN:

1. Se aprobă *Regulamentul-cadru de organizare și de desfășurare a evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a studiilor superioare integrate* (se anexează).
2. Instituțiile de învățământ superior vor elabora și aproba la Senat, în termen de 1 lună de la data aprobării prezentului Ordin, regulamentele proprii de organizare și de desfășurare a evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a studiilor superioare integrate.
3. Se abrogă Ordinul Ministerului Educației nr. 1047/2015 *Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a Regulamentului-cadru privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență.*
4. Direcția politici în domeniul învățământului superior va monitoriza procesul de implementare și executare a prezentului Ordin.
5. Se desemnează responsabilă de controlul asupra executării prezentului Ordin dna Adriana Cazacu - Țigaie, Secretar de stat.
6. Prezentul Ordin intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Ministru

Dan PERCIUN

REGULAMENT-CADRU
de organizare și de desfășurare a evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I)
și a studiilor superioare integrate

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul-cadru de desfășurare a evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a studiilor superioare integrate (în continuare, Regulament-cadru) stabilește cerințele generale pentru organizarea și desfășurarea evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a studiilor superioare integrate în instituțiile de învățământ superior publice și private.

2. Prin **evaluarea finală** a studiilor superioare de licență/integrate sunt examinate rezultatele învățării dobândite de către absolvenți în perioada studiilor.

3. **Studiile superioare de licență** se finalizează cu susținerea obligatorie a tezei/proiectului de licență și, la decizia instituției, a examenului de absolvire, cu eliberarea **diplomei de studii superioare de licență**, de model stabilit prin cadrul normativ.

4. **Studiile superioare integrate** se finalizează cu susținerea obligatorie a lucrării de absolvire și, la decizia instituției, a examenului de absolvire, cu eliberarea **diplomei echivalente cu diploma de studii superioare de master**, de model stabilit prin cadrul normativ.

5. Evaluarea finală a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a studiilor superioare integrate se desfășoară în conformitate cu actele normative naționale din domeniu, prezentul Regulament-cadru și cadrul normativ instituțional.

II. ORGANIZAREA EVALUĂRII FINALE A STUDIILOR SUPERIOARE DE LICENȚĂ (CICLUL I) ȘI A STUDIILOR SUPERIOARE INTEGRATE

6. Evaluarea finală a studiilor superioare de licență și a studiilor superioare integrate este organizată de către instituțiile de învățământ superior care dețin acreditare pentru specialitățile/programele de studii la care urmează a fi desfășurate evaluările finale și/ sau acreditare instituțională.

7. În cazul specialităților/programele autorizate să funcționeze provizoriu (neacreditate), evaluarea finală poate fi organizată de instituția de învățământ superior respectivă doar dacă deține acreditare la cel puțin un program de studii superioare de licență/integrate din același domeniu de formare profesională sau la un program de studii conex celui pentru care se organizează evaluarea finală.

8. Evaluarea finală este organizată, prin decizia Ministerului Educației și Cercetării, în cadrul altei instituții de învățământ superior decât cea organizatoare a programului de studii, în următoarele cazuri:

1) dacă instituția de învățământ superior **nu deține acreditare** pentru specialitatea/programul de studii la care urmează a fi desfășurată evaluarea finală, nici acreditare instituțională.

2) dacă specialitatea/programul este autorizat în vederea funcționării provizorii, iar instituția **nu deține acreditare** la cel puțin un program de studii din același domeniu de formare profesională sau la un program de studii conex celui pentru care se organizează evaluarea finală, nici acreditare instituțională.

3) dacă instituția de învățământ superior a fost lichidată sau a intrat în lichidare și, în consecință, absolvenții nu au susținut sau nu au promovat evaluarea finală a studiilor.

9. O instituție de învățământ superior poate fi desemnată pentru a organiza evaluarea finală a studiilor altor instituții de învățământ superior dacă desfășoară specialități/programe de studii acreditate, identice sau conexe celor la care se organizează evaluarea finală. Pentru cazuri excepționale, Ministerul Educației și Cercetării va lua decizii în limitele competențelor și prevederilor legale.

10. Absolvenților care au susținut evaluarea finală într-o altă instituție de învățământ superior li se eliberează diplome de studii ale instituției de învățământ superior absolvite, de model stabilit prin cadrul normativ. În Suplimentul la diplomă se va menționa și instituția de învățământ superior care a organizat evaluarea finală a studiilor.

11. Monitorizarea organizării și desfășurării evaluării finale a studiilor este realizată de subdiviziunea instituției organizatoare a evaluării, conform cadrului normativ instituțional, și a instituției organizatoare a programului de studii pentru care este organizată evaluarea finală.

12. În cazul **specialităților duble** în domeniile: științe ale educației, științe în domeniile conexe disciplinelor școlare din învățământul general și științe ale educației, filologie (combinații între două limbi și literaturi), arte și militare - evaluarea finală trebuie elaborată și desfășurată în forma care să permită examinarea rezultatelor învățării la ambele specialități/ domenii.

13. În cazul studiilor la două **specialități în paralel**, sunt susținute toate probele prevăzute pentru fiecare specialitate în parte, cu excepția probelor care au conținut tematic comun.

14. În cazul **programelor comune** de studii, forma de examinare este stabilită în cadrul consorțiului, iar rezultatele evaluării sunt recunoscute de către toate instituțiile partenere.

15. Forma evaluării finale a studiilor superioare de licență și a celor integrate este stabilită de către senatul instituției organizatoare a programului de studii.

16. Instituția organizatoare a programului de studii informează absolvenții și comunitatea academică despre forma de evaluare finală cu cel puțin 6 luni până la data începerii sesiunii de evaluare finală.

17. Calendarul susținerii evaluării finale a studiilor este aprobat de către rectorul instituției de învățământ și se încadrează în perioada de examinare finală indicată în Planul de învățământ la fiecare program de studii, elaborat și aprobat conform prevederilor legale. Calendarul susținerii evaluării finale a studiilor este adus la cunoștința persoanelor interesate cu minimum o lună până la începerea sesiunii de evaluare finală.

III.COMISIA DE LICENȚĂ

18. Pentru desfășurarea evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a celor integrate, instituția de învățământ superior constituie Comisia de licență pe domenii de formare profesională/specialități.

19. Componenta Comisiei de licență este aprobată, cu cel puțin 1 lună până la începerea sesiunii de evaluare finală, prin Ordinul rectorului și nu poate fi modificată pe durata evaluării finale a studiilor, decât în situații excepționale (boală, deces etc.).

20. Comisia de licență este constituită dintr-un președinte, care nu este angajatul instituției organizatoare a examenului (nici a instituției organizatoare a programului de studii), un vicepreședinte, 3 examinatori și un secretar, ultimul neavând drept de vot. Calitatea de președinte al Comisiei de licență poate fi deținută de aceeași persoană nu mai mult de doi ani consecutivi în aceeași instituție.

21. În cazul instituțiilor de învățământ superior, publice sau private, care se încadrează în prevederile pct. 8 al prezentului Regulament, componența Comisiei de licență este aprobată prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării cu minimum două luni până la începerea sesiunii de evaluare finală. Vicepreședintele Comisiei de licență este desemnat de către instituția organizatoare a programului de studii.

22. În componența Comisiei de licență sunt incluși specialiști din domeniu, ce dețin titlu științific și/sau științifico-didactic, care pot fi din cadrul instituției organizatoare a evaluării finale sau din cadrul altor instituții de învățământ superior, care dețin acreditare pentru programele de studii, la care se desfășoară evaluarea finală.

23. În componența Comisiei de licență pot fi desemnați și specialiști practicieni de înaltă calificare cu experiență bogată și autoritate profesională în domeniul în care se desfășoară evaluarea finală a studiilor. În cazul programelor de studii la specialități duble, Comisia de licență va fi constituită din membri-specialiști din ambele specialități.

24. Atribuțiile membrilor Comisiei de licență sunt stabilite în regulamentul instituțional de organizare și de desfășurare a evaluării finale a studiilor, luându-se în considerare că fiecare probă a evaluării finale poate fi desfășurată doar în prezența tuturor membrilor Comisiei.

25. Comisia de licență are următoarele responsabilități:

- 1) asigură buna desfășurare a evaluării finale a studiilor;
- 2) examinează și apreciază rezultatele învățării studenților pornind de la finalitățile stabilite pentru programul de studii la care este organizată evaluarea finală;
- 3) decide eliminarea de la proba de evaluare finală a candidaților care apelează la fraude pentru promovarea evaluării sau care manifestă un comportament ce contravine Codului de etică universitară;
- 4) aprobă, prin vot deschis, notele finale acordate studenților pentru proba evaluată. Votul secret, abținerea de la vot sau transferul dreptului de vot sunt interzise;
- 5) decide, în baza mediei probelor de evaluare a studiilor superioare, asupra acordării titlului și eliberării diplomei, conform prevederilor legale;
- 6) decide asupra păstrării sau modificării temei de cercetare în cazul proiectului/tezei de licență/lucrării de absolvire care a fost apreciată cu o notă mai mică de „5” și care urmează a fi susținută repetat într-o sesiune de evaluare ulterioară, conform prevederilor legale;
- 7) comunică studenților evaluați, precum și structurii universitare responsabile, rezultatele evaluării finale. În cazul evaluării orale, rezultatele sunt comunicate în ziua susținerii acesteia, după ședința deliberativă a Comisiei de licență, iar în cazul evaluării în scris – după consemnarea rezultatelor în Procesul-verbal al Comisiei de licență, în termenele stabilite la nivel instituțional.

26. Activitatea Comisiei de licență este consemnată pentru fiecare probă de evaluare în parte într-un Proces-verbal desfășurat, care este păstrat în arhiva instituției organizatoare a evaluării finale (în cazul instituțiilor care se încadrează în prevederile pct. 8 al prezentului Regulament, al doilea exemplar - la instituția organizatoare a programului de studii) și este semnat de către toți membrii Comisiei de licență.

27. Cheltuielile legate de activitatea Comisiei de licență sunt suportate de instituția de învățământ superior care a organizat și a desfășurat programul de studii.

IV. DESFĂȘURAREA EVALUĂRII FINALE A STUDIILOR SUPERIOARE DE LICENȚĂ (CICLUL I) ȘI A STUDIILOR SUPERIOARE INTEGRATE

28. La sesiunea de evaluare finală a studiilor superioare de licență/ integrate sunt admiși studenții care au realizat integral Planul de învățământ și au obținut creditele aferente unităților de curs/modulelor obligatorii și opționale prevăzute de acesta.

29. Neprezentarea la o probă a evaluării finale a studiilor superioare califică proba ca fiind nesusținută.

30. Neprezentarea sau obținerea unei note insuficiente (de la 4 la 1) la una dintre probele de evaluare finală nu-l lipsește pe student de dreptul de a susține celelalte probe.

31. La decizia instituției de învățământ superior, evaluarea finală a studiilor poate să conțină o probă sau probe de examen, cu caracter integrator sau de sinteză a câtorva unități de curs fundamentale și de specialitate. Modalitatea susținerii probei/probelor – în formă scrisă, orală sau combinată; asistată la calculator sau utilizând instrumente tradiționale de evaluare etc., este prevăzută de regulamentul instituțional de organizare și de desfășurare a evaluării finale a studiilor.

32. Pentru susținerea probei/probelor, studentului i se acordă un timp de pregătire proporțional dificultății și volumului de sarcini propus. În cazul examenului susținut în formă orală, timpul de pregătire oferit studentului va fi de minimum 30 de minute.

33. Subiectele pentru proba de examen sunt elaborate în cadrul catedrei/departamentului coordonator al programului de studii, aprobate în modul stabilit de cadrul normativ instituțional și aduse la cunoștința studenților și mediului academic interesat cu cel puțin o lună până la începerea sesiunii de evaluare finală.

34. Susținerea publică a proiectului/tezei de licență/lucrării de absolvire la specialitatea/programul de studii este o probă obligatorie ce reprezintă rezultatul aplicării cunoștințelor, aptitudinilor și atitudinilor obținute în cadrul programului de studii, care se materializează într-un studiu științific original, iar în anumite domenii cu aplicabilitate practică – într-un produs original.

35. Temele proiectelor/tezelor de licență/lucrărilor de absolvire, propuse de către catedra/departamentul de profil și aprobate în modul stabilit de cadrul normativ instituțional, sunt prezentate studenților nu mai târziu de prima lună a ultimului an de studii. Modalitatea de modificare a temelor proiectelor/tezelor de licență sunt stabilite de instituția de învățământ superior în actele instituționale.

36. În calitate de conducători ai proiectelor/tezelor de licență/lucrărilor de absolvire sunt numite cadre cu titluri științifice și/sau științifico-didactice, precum și cadre științifice ce activează în organizații din domeniul cercetării și inovării. Pentru proiectele/tezele de licență sau lucrările de absolvire cu valoare practică, în calitate de conducători pot fi desemnați practicieni notabili din domeniul profesional respectiv; în cazul învățământului artistic, sportiv și militar, deținători de titluri onorifice în domeniu și, respectiv, cu grade militare superioare și supreme.

37. Fiecare probă din cadrul evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a celor integrate este apreciată de către membrii Comisiei de licență cu note de la 10 la 1, nota minimă de promovare fiind 5. Obținerea unei note mai mici de 5 la o probă de evaluare finală califică proba ca fiind nepromovată.

38. Nota finală a fiecărei probe de evaluare este un număr întreg și constituie media aritmetică a notelor acordate de către membrii Comisiei de licență pentru respectiva probă, cu rotunjirea zecimilor în favoarea studentului.

39. Convertirea notelor în scala de notarea ECTS (Sistemul european de transfer și acumulare de credite) este realizată conform Ghidului utilizatorului ECTS.

40. Notele obținute de către studenți la evaluarea finală a studiilor sunt înregistrate în Procesul-verbal al Comisiei de licență și în Suplimentul la diplomă.

41. **Nota generală** obținută la evaluarea finală la ciclul I sau de absolvire a studiilor integrate constituie **media aritmetică** (calculată cu două cifre după virgulă) dintre media notei obținute la proba/probele examenului de licență și a notei obținute la susținerea tezei/proiectului de licență/lucrării de absolvire. Nota generală a evaluării finale este indicată în diploma de studii și în suplimentul diplomei.

42. **Media generală de licență/ studii superioare integrate** se stabilește ca **media aritmetică** a notei generale a evaluării finale și a mediei generale pe anii de studii, și se calculează cu **două zecimale**, cu rotunjirea zecimilor în favoarea studentului (se scrie cu cifre și litere).

43. Studenții au dreptul să conteste decizia Comisiei de licență pentru oricare dintre probele evaluării finale a studiilor, conform condițiilor stabilite în regulamentele instituționale. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum o zi lucrătoare de la comunicarea /afișarea rezultatelor evaluării finale. Contestațiile se rezolvă, în termen de două zile lucrătoare de la depunere, de către comisiile de examinare a contestațiilor, conform regulamentului instituțional.

44. Componenta Comisiei de examinare a contestațiilor este stabilită conform cadrului normativ instituțional. Președintele, vicepreședintele, membrii și secretarul Comisiei de licență nu pot fi membri ai Comisiei de examinare a contestațiilor.

45. Organizarea și rezultatele examinării contestațiilor sunt consemnate într-un Proces-verbal, semnat de către membrii Comisiei de examinare a contestațiilor.

46. Studenții care nu au susținut sau nu au promovat proba/probele examenului și/sau teza/proiectul de licență/ lucrarea de absolvire a studiilor integrate, pot susține repetat componentele nepromovate sau nesusținute numai în cadrul următoarelor sesiuni de evaluare finală din instituția de învățământ superior absolvită, în decursul a cinci ani de la absolvire și nu mai mult decât din trei încercări în total. Cheltuielile aferente evaluării repetate sunt suportate de către candidat.

După expirarea celor cinci ani de la absolvire, persoanele care nu au susținut repetat proba/probele examenului și/sau teza/proiectul de licență/ lucrarea de absolvire a studiilor integrate pot participa la un nou concurs de admitere la studii superioare de licență/studii integrate, cu reducerea normativă a duratei studiilor prin recunoașterea unui anumit număr de credite de studii, în dependență de domeniul programului de studii și rezultatele învățării, conform prevederilor stipulate de regulamentele instituționale.

47. În cazul în care studentul, în baza unor motive întemeiate și certificate regulamentar, nu a putut susține sau promova proba/probele examenului și/sau teza/proiectul de licență/ lucrarea de absolvire a studiilor integrate, acestuia i se oferă posibilitatea să susțină repetat componentele nepromovate sau nesusținute în aceeași sesiune de evaluare, cu altă grupă academică.

48. Înscrierea la susținerea repetată a probei/probelor de evaluare finală se face în baza cererii candidatului, depusă la instituția de învățământ superior în termen de minimum două luni până la începerea sesiunii de evaluare finală a studiilor.

49. La susținerea repetată a probei/probelor de evaluare finală se va avea în vedere Planul de învățământ, probele și conținuturile programului de studii urmat de candidat.

50. Persoanelor care nu au susținut sau nu au promovat proba/probele examenului și/sau teza/proiectul de licență/ lucrarea de absolvire a studiilor integrate li se eliberează o Adeverință de absolvire și certificatul academic respectiv, care atestă că titularul a realizat planul de învățământ la specialitatea/programul respectiv de studii. După promovarea evaluării finale la susținerea repetată, absolventului i se eliberează diploma de modelul stabilit. Adeverința de absolvire eliberată anterior se retrage și se păstrează în dosarul personal al absolventului.

V. DISPOZIȚII FINALE

51. Pentru punerea în aplicare a prezentului Regulament-cadru, instituția de învățământ superior elaborează și aprobă în cadrul senatului propriul regulament de organizare și de desfășurare a evaluării finale a studiilor superioare de licență (ciclul I) și a celor integrate.

52. Regulamentul instituțional este elaborat în acord cu prezentul Regulament-cadru și conține suplimentar prevederi referitoare la următoarele aspecte:

- 1) distribuirea responsabilităților în procesul de organizare și de monitorizare a evaluării finale a studiilor;
- 2) modalitatea de stabilire a calendarului și a formei de organizare a evaluării finale a studiilor, inclusiv condițiile și termenele pentru modificarea formei de evaluare;
- 3) criteriile instituționale de selecție și de aprobare a membrilor Comisiei de licență;
- 4) programul de activitate, responsabilitățile și metodologia de remunerare a membrilor Comisiei de licență;
- 5) condițiile susținerii probei/probelor examenului și/sau tezei/proiectului de licență/ lucrării de absolvire a studiilor integrate pentru toate formele organizate și termenele de prezentare a rezultatelor;
- 6) criteriile de elaborare a proiectelor/tezelor de licență/lucrărilor de absolvire, modalitatea de aprobare și de modificare a temelor proiectelor/tezelor de licență/lucrărilor de absolvire;
- 7) condițiile și termenele de contestare a rezultatelor evaluării finale, inclusiv modalitatea de stabilire a componenței Comisiei de examinare a contestațiilor;
- 8) procedura de înscriere și de susținere repetată a evaluării finale a studiilor;
- 9) alte reglementări specifice, care nu contravin legislației și prevederilor prezentului Regulament-cadru.

53. În cazul instituțiilor de învățământ superior din domeniile militariei, securității și ordinii publice, Regulamentul instituțional este elaborat în limitele reglementate de prezentul Regulament-cadru și de cadrul normativ al autorităților de resort.